

«Το τροπάριο της Κασσιανής»

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ας έρθουμε τώρα στο γνωστότερο ποιητική αριστούργημα της Κασσιανής, που ψάλλεται τη Μεγάλη Τρίτη το βράδυ και ανήκει στον όρθρο της Μεγάλης Τετάρτης, το «Κύριε, η εν πολλαίς αμαρτίαις». Αυτό το τροπάριο ψάλλεται στον πλάγιο δ' ήχο, και είναι ποιητική, λυρική καθαρά επεξεργασία μιας Ευαγγελικής σκηνής, πολύ δραματικής: είναι η σκηνή, που ήρθε μια πόρνη κλαίουσα στο Χριστό, όταν Εκείνος βρισκόταν στο σπίτι του Φαρισαίου Σίμωνα, και άρχισε να περιχύνει με πολύτιμο μύρο και με καυτερά δάκρυα τα πόδια του, και ύστερα να σκουπίζει με τα ξέπλεκα μαλλιά της, που ως τότε ήταν δίχτυα, για να ψαρεύει τους νέους στην αμαρτία. Πρέπει να μην έχει κανείς τη παραμικρή ιδέα και γνώση από Λογοτεχνία γενικά, και από ποίηση ειδικότερα, για να αποδώσει τα αμαρτήματα του προσώπου του ποιήματος στην ποιήτρια, και να ταυτίσει έτσι τη πόρνη του Ευαγγελίου, με την οσία μοναχή Κασσιανή, που έγραψε το περίφημο αυτό ποίημα. Το ότι είναι καμωμένο για τη πόρνη του Ευαγγελίου το ποίημα, φαίνεται α) από εσωτερικές μαρτυρίες («οδυρομένη μύρα σοι προ του ενταφιασμού κομίζει»-«οίμοι λέγουσα» κ.λπ.), και β) από τις εξωτερικές μαρτυρίες, που μας τις δίνει η Παράδοση της

Εκκλησίας, η οποία έχει βάλει το τροπάριο αυτό, να ψάλεται σ' εκείνη την ημέρα της Μεγάλης Εβδομάδος, όπου γίνεται λόγος για τη μετάνοια και τη δημόσια εξομολόγηση «της αλειψάσης τον Κύριον μύρω πόρνης γυναικός».

Τελειώνοντας, ίσως δεν είναι άσκοπο να δώσουμε και μια πρόχειρη μετάφραση του τροπαρίου, αν και, όταν αποδοθεί καλά στη βυζαντινή μουσική, δεν έχει ανάγκη από καμιά γλωσσική ερμηνεία -για το φιλακόλουθο βέβαια χριστιανό της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Λέγει, λοιπόν, το τροπάριο αυτό της Κασσιανής τα ακόλουθα:

Κύριε, η γυναίκα που ξεστράτισε απ' το δρόμο σου κ' έπεσε σε πολλές αμαρτίες, μόλις κατάλαβε πως βρίσκεται κοντά της η πραγματική αγάπη, ο Κύριος των πάντων, ο Θεός, τα πούλησε όλα για ν' αγοράσει πολύτιμα μύρα, και σαν άλλη μυροφόρα, έρχεται με στεναγμούς και δάκρυα, και σου φέρνει λίγο πριν απ' τον ενταφιασμό σου, τα μύρα της αγάπης της. Αλλοίμονό μου, στενάζει η αμαρτωλή, που έχω μέσα μου νύχτα ολοσκότεινη και το μόνο που αναδεύει μέσα στο πηχτό σκοτάδι μου, είναι ο οίστρος της ακολασίας και ο έρωτας της αμαρτίας ο παντοτινός, που κάνουν τη ζωή μου σαν μια ζοφερή νύχτα, δίχως φεγγάρι. Αλλά εσύ, Κύριε μου, δέξου τα δάκρυα που τρέχουν σα βρύσες απ' τα μάτια μου, Εσύ, που κάνεις το θαλασσινό νερό να γίνεται σύννεφο, και ύστερα πάλι απαλά στη γη να πέφτει. Σκύψε και άκουσε τους βαρυστεναγμούς της πονεμένης μου καρδιάς, Εσύ που χαμήλωσες τους ουρανούς, με την ανέκφραστη Σου ενανθρώπηση. Άφησέ με να καταφιλήσω και να λούσω με τα δάκρυα μου τα άχραντα πόδια Σου, κ' ύστερα να τα σφουγγίσω με τα μαλλιά της κεφαλής μου· να καταφιλήσω αυτά τα πόδια, που όταν, ένα δειλινό, η Εύα άκουσε τα βήματα τους στο Παράδεισο, έτρεξε να κρυφτεί από το φόβο της. Είμαι πολύ αμαρτωλή, Κύριε. Μα, όπως δεν μπορεί κανένας να μετρήσει τα πλήθη των αμαρτιών, που ως τώρα εγώ διέπραξα, έτσι δεν μπορεί κανένας να μετρήσει και τις αβύσσους της δικαιοκρισίας και της αγάπης Σου, με τις οποίες σώζεις τις ψυχές μας, Σωτήρα μου και Θεέ μου. Μην παραβλέψεις και περιφρονήσεις τώρα πια τη δούλη σου, που μετανόησε και σε παρακαλεί να τη σπλαχνιστείς, εσύ που είσαι η αμέτρητη και η άπειρη ευσπλαχνία.

Ο «έρως της αμαρτίας», που τυφλώνει τους σοφούς και κουρελιάζει τους δυνατούς, μας έχει και σήμερα καβαλικέψει όλους και μας κρατάει από τα πάθη και τις αδυναμίες μας, σα να πιάνεται απ' τη χαίτη ενός αλόγου, που ο οίστρος της ακολασίας το σπρώχνει να γκρεμιστεί στην άβυσσο της απώλειας. Μακάρι να μπορούσαμε ν' αποτινάξουμε όλοι, αυτές τις μέρες, τον οίστρο της ακολασίας και τον έρωτα της αμαρτίας, που μας κυβερνά, να πάρουμε να κάψουμε όλες τις αγάπες τις αμαρτωλές, και με τα μύρα των δακρύων μας να αλείψουμε τ' άχραντα πόδια του Χριστού, που πορεύεται το δρόμο του μαρτυρίου, για χάρη μας.

Π.Β. ΠΑΣΧΟΥ

Ακούστε και το Δοξαστικό αυτό «Κύριε η εν πολλαίς αμαρτίαις» σε ήχο πλ. δ' όπως το αποδίδει η χορωδία των Βατοπαιδινών Πατέρων:

[Kyrie, i en pollais amartiais](#)

Πηγή: radiofloga.blogspot.gr